

UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU

FACULTATEA DE INFORMATICĂ

**MASTER ȘTIINȚA DATELOR ȘI INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ
FUNDAMENTELE ȘTIINȚEI DATELOR**

**CURSUL 2
FUNDAMENTELE MATEMATICE ȘI STATISTICE
ALE DATA SCIENCE**

**Autor:
Prof.univ.dr.ing.Titi PARASCHIV**

**București
2024**

CUPRINS

- ▶ 1. Matematica
  - ▶ 2. Algebra liniară
  - ▶ 3. Statistica
  - ▶ 4. Calcul diferențial și integral
  - ▶ 5. Algoritmi de optimizare
  - ▶ 6. Teoria grafurilor
  - ▶ 7. Teoria generală a sistemelor
  - ▶ 8. Statistica pentru Data Science
  - ▶ 9. Modelare statistică
  - ▶ 10. Tehnici de optimizare
  - ▶ 11. Tehnici de învățare automată
  - ▶ 12. Concluzii
-
- Several white lines of varying lengths and orientations are drawn in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

MATEMATICA ÎN DATA SCIENCE

- ▶ **Cunoștințe esențiale:**
Algebra liniară, statistică, calcul diferențial și integral, algoritmi de optimizare, teoria grafurilor, teoria sistemelor.
  - ▶ **Importanță:**
Fundamentele matematice sunt esențiale pentru înțelegerea și aplicarea tehnicilor de Data Science.
-
- Several white lines of varying lengths and angles are drawn in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

ALGEBRA LINIARĂ

- ▶ • Vectori: Definiție, adunare, produs scalar și vectorial.
  - ▶ • Matrici: Definiție, operații, proprietăți ale matricilor.
  - ▶ • Ecuații liniare: Soluții prin metode de substituție, eliminare și utilizarea matricilor.
-
- A series of white diagonal lines of varying lengths and thicknesses, located in the bottom right corner of the slide.

STATISTICA

- ▶ • Definiție: Colectarea, organizarea, analiza și interpretarea datelor.
  - ▶ • Indicatori: Tendința centrală (media, mediana, modulul), dispersia și variabilitatea datelor.
  - ▶ • Analiză: Corelație, regresie, probabilitate, inferență statistică.
-
- A series of white diagonal lines of varying lengths and thicknesses, located in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

CALCULUL DIFERENȚIAL ȘI INTEGRAL

- ▶ • Diferențiere: Calcularea ratei de schimbare a unei funcții.
  - ▶ • Integrare: Calculul ariei sub o curbă și determinarea primitivelor unei funcții.
  - ▶ • Aplicații: Fizică, economie, inginerie, științe sociale.
-
- A series of several parallel white lines of varying lengths and slopes, located in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

ALGORITMI DE OPTIMIZARE

- ▶ • Tipuri de algoritmi: Gradient descent, căutare pe linie, algoritmi genetici, căutare bazată pe judecată.
  - ▶ • Aplicabilitate: Probleme de optimizare în inginerie, economie, Data Science.
-
- Several white lines of varying lengths and angles are drawn in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

TEORIA GRAFURILOR

- ▶ • Concepte: Noduri, muchii, grafuri orientate și neorientate, arbori.
  - ▶ • Aplicabilitate: Rețele de comunicații, optimizarea traseelor, științe sociale.
-
- A series of white lines of varying lengths and slopes are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

TEORIA SISTEMELOR

- ▶ • Definiție: Studiul sistemelor complexe și interacțiunilor dintre componentele acestora.
  - ▶ • Concepte: Feedback, emergență, modelare și simulare.
  - ▶ • Aplicații: Biologie, economie, inginerie, sociologie.
-
- A series of white lines of varying lengths and orientations are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

STATISTICA ÎN DATA SCIENCE

- ▶ • Particularități: Volumul și varietatea datelor, integrarea tehnologiei, abordarea interdisciplinară.
  - ▶ • Tehnici avansate: Rețele neuronale, învățare supervizată și nesupervizată, învățare prin transfer.
-
- A series of white diagonal lines of varying lengths and thicknesses, located in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

MODELARE STATISTICĂ ÎN DS

Construirea unui Model:

Modelarea începe prin definirea unui model statistic care descrie relația dintre VI (predictori) și VD (de interes).

Estimarea Parametrilor:

Următorul pas este estimarea parametrilor care controlează relațiile dintre variabile.

Evaluarea Modelului:

Se face prin metrici de evaluare, cum ar fi eroarea pătratică medie (MSE), coeficientul de determinare (R^2), precizia,

Validarea și Îmbunătățirea Modelului:

Se face folosind un set de date independent pentru a testa capacitatea sa de generalizare.

Aplicarea Modelului:

Modelele statistice dezvoltate sunt apoi utilizate pentru a face predicții asupra datelor noi.

Tipuri de Modele Statistice în DS:

Regresia liniară;

Regresia logistică;

Arborele de decizie;

Clustering;

Modele de rețele neuronale.

TEHNICI DE OPTIMIZARE ÎN DS

Gradient Descent: (Căderea Gradientului) este una dintre cele mai populare tehnici de optimizare utilizate în machine learning și deep learning.

Conjugate Gradient este o metodă folosită pentru optimizarea funcțiilor neconstrânse de dimensiuni mari, fiind o tehnică de compromis între exactitate și viteză.

Simulated Annealing este o metodă probabilistică de optimizare care imită procesul de răcire a materialelor în metalurgie.

Algoritmi Evolutivi si Genetici:

Algoritmii Genetici sunt metode de optimizare inspirate din procesele evoluției biologice, cum ar fi selecția naturală, încrucișarea și mutația.

Algoritmi Evolutivi extind ideile algoritmilor genetici și includ tehnici precum evoluția diferențială și algoritmii de enjambament (crossover).

Optimizarea Neliniară:

Programarea Liniară și Neliniară:

Metoda Monte Carlo:

Optimizarea funcțiilor de pierdere în învățarea automată;

Optimizarea hiperparametrilor;

Optimizarea proceselor.

TEHNICI DE ÎNVĂȚARE AUTOMATĂ

1. Învățare Supervizată (Supervised Learning)

Regresie Liniară: Folosită pentru a prezice valori numerice continue.

Regresie Logistică: Utilizată pentru clasificarea binară.

Arbori de Decizie (Decision Trees): Modele care fac predicții prin învățarea unor reguli decizionale simple.

Random Forest: Un ansamblu de arbori de decizie pentru a îmbunătăți acuratețea și generalizarea.

Support Vector Machines (SVM): Utilizate pentru clasificarea liniară și neliniară.

Rețele Neuronale: Modele inspirate de structura creierului uman.

2. Învățare Nesupervizată (Unsupervised Learning)

Clustering (Clusterizare): Împărțirea datelor în grupuri bazate pe similaritate.

Analiza Componentelor Principale (PCA):

Asociații (Association Rules):

3. Învățare Semi-Supervizată (Semi-Supervised Learning)

Self-Training: Modelul se antrenează inițial pe datele etichetate, apoi folosește propriile predicții pentru a eticheta datele neetichetate.

Co-Training: Folosirea a două modele antrenate pe subseturi diferite de date.

4. Învățare prin Recompensă (Reinforcement Learning)

Q-Learning: Algoritm pentru învățarea unei politici care maximizează recompensa.

Online SVM: Adaptarea suport vector machines pentru actualizare continuă.

5. Învățare Profundă (Deep Learning)

CONCLUZIE

- ▶ • Importanța Matematicii și Statisticii: Bazele teoretice pentru dezvoltarea și aplicarea tehnicilor de Data Science.
  - ▶ • Evoluția: Continuu în contextul noilor tehnologii și metode de analiză a datelor.
-
- Several white lines of varying lengths and orientations are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.